

EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT SOCIAL I ECONÒMIC

1. Sistema productiu vs sistema educatiu

L'evolució esdevinguda en el marc del model econòmic i social ha obligat a les empreses a realitzar profunds canvis en el seu sistema productiu i comercial, i sobretot han après a adaptar-se a les noves exigències econòmiques.

Aquests canvis que han experimentat les empreses s'han realitzat, sovint per fer front a reptes econòmics i pensant en el curt i mig termini, és a dir, sense poder realitzar una mirada als canvis socials i educatius. I, alhora, sense tenir en compte les necessitats formatives i la formació que hauran de tenir els joves a llarg termini per fer front als reptes empresarials i econòmics.

La conseqüència de tot plegat ja l'estem començant a patir, donat que hi ha una escletxa massa gran entre el sistema productiu i el sistema educatiu, els dos sistemes segueixen camins diferents, donat que miren cadascun els seus interessos particulars i s'obliden dels objectius comuns.

Sovint les empreses visualitzen el sistema educatiu com un sistema clàssic, poc flexible i inamovible, un sistema que actua seguint els seus processos molt burocratitzats i lluny de les necessitats empresarials. I per fer front a les seves necessitats realitzen formació o bé amb recursos interns o recorren a altres agents que els pugui proporcionar formació actualitzada i a mida en horaris flexibles. Realitzen formació contínua dins l'empresa.

El sistema educatiu a nivell polític també està pivotat des de diferents estaments o organismes, així per exemple ens trobem que d'una banda la formació inicial, per una altra la formació ocupacional, i la formació universitària per una tercera banda depenen de tres conselleries diferents. Les polítiques educatives doncs de vegades es solapen i de vegades estan lluny de donar resposta a les necessitats empresarials del dia a dia.

En aquest sentit el gran exemple és el desprestigi que durant molts anys ha patit i segueix patint la Formació Professional. Estem d'acord que Catalunya necessita empreses productives, i que les empreses productives necessiten persones formades, així doncs la formació professional esdevé imprescindible per dotar a les empreses d'aquestes persones que hauran d'anar a treballar al sistema productiu. Degut al desprestigi de la FP moltes empreses no donen valor a la titulació obtinguda en els Cicles Formatius, i hi ha persones amb titulació universitària ocupant llocs de treball de tècnics.

2. Nòmades del coneixement: els treballadors del futur

Davant d'aquest escenari, la generació del mil·lenni realitzarà feines que actualment encara no es coneixen, la responsabilitat de la formació per tant és compartida pels diversos agents que hi intervenen: empreses, sistema educatiu i també famílies,... però en última instància i cada vegada més recau sobre el propi individu. Així ens troben actualment amb que les persones han d'esdevenir "nòmades del coneixement", persones que s'adapten a les necessitats canviants, que estan molt atentes a les noves demandes laborals i que es formen constantment.

Les competències principals d'aquestes persones són: imaginació, creativitat, capacitat de treball en equip, capacitat d'aprenentatge i adaptabilitat.

Així doncs la clau és conèixer quina educació han de tenir els joves. I així poder donar resposta a les següents preguntes: En què han d'estar formades les persones que han d'incorporar-se al sistema productiu? Quina educació o quins coneixements hem de proporcionar als joves perquè estiguin preparats per incorporar-se al món laboral?

Si acceptem que els treballadors del futur seran nòmades del coneixement el que és evident és que l'educació ha d'incloure:

- Aprendre a aprendre
- A adaptar-se a entorns diversos
- Creativitat
- A ser flexibles
- A treballar en equips multidisciplinars

Les empreses troben a faltar sovint en els joves aquestes competències i una actitud inquieta i oberta que els permet tenir la voluntat d'aprendre de tot el que els envolta.

3. Formació al llarg de tota la vida

En aquest entorn cal entendre l'educació com a un concepte genèric que permet a les persones formar-se al llarg de tota la vida i adaptar-se als canvis socioeconòmics.

Un dels reptes principals és doncs poder oferir aquesta formació al llarg de tota la vida ja que actualment les oportunitats que tenen les persones per a realitzar formació han de superar diversos esculls: horaris laborals, horaris familiars, accés a formació subvencionada,...

La formació contínua i ocupacional que actualment s'ofereix és una formació àgil i adaptada a les necessitats més immediates, però és estacional, lligada a subvencions estatals o autonòmiques i amb manca de planificació.

Per tant un altre repte és com fem que la formació contínua al llarg de tota la vida sigui planificada i doni resposta de manera molt àgil a les necessitats del món productiu i empresarial.

Cal tenir en compte que el sistema productiu està en constant evolució i per això resulta molt difícil que el sistema educatiu segueixi el mateix ritme de canvis. Així doncs necessitem els agents que actuïn de pont amb les empreses i que recullin permanentment les necessitats formatives presents i futures i alhora que puguin oferir la formació especialitzada i actualitzada que requereixen.

Eurecat, com a centre tecnològic aporta coneixement en diversos àmbits i sectors, i assumeix un rol de facilitador basat en la transferència de coneixement. Així doncs com a centre de referència en l'àmbit de la recerca i la innovació alhora d'oferir formació combina els coneixements tecnològics diferencials, pràctiques en instal·lacions capdavanteres i una visió transversal de la innovació. Com a centre tecnològic actua de pont entre la recerca i el sistema productiu mitjançant la formació.

Els recursos humans (científics, tecnòlegs i gestors) i materials (instal·lacions i maquinària), així com la proximitat a les empreses i l'experiència en la formació contínua de que disposa un

centre tecnològic s'han d'aprofitar per tota la comunitat educativa, només cal trobar els mecanismes per a fer-ho possible.